

**RÄDDNINGSTJÄNSTEN
ÖSTRA GÖTALAND**

Namn, titel, telefon

Samuel Andersson, Brandingenjör
010-4804012

Datum

2015-08-11

RÖG-

**Information till allmänheten avseende Svenska
Lantmännen Spannmål, Norrköping, enligt 3 kap 6 §
Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor.**

Upprättad 2015-08-11 av Räddningstjänsten Östra Götaland

Postadress

Räddningstjänsten Östra Götaland
Albrektsvägen 150
602 39 Norrköping

Organisationsnr

222000-2758

Telefon

Vxl: 010-480 40 00
Fax: 010-480 41 79

E-post

info@rtog.se
Internet
www.rtog.se

Innehåll

Bakgrund	3
Kontaktuppgifter	3
Verksamhet och farliga ämnen.....	3
Risker vid verksamheten på Svenska Lantmännen Spannmål.....	4
Varning till allmänheten vid olycka på Svenska Lantmännen Foder.....	4
Räddningstjänsten Östra Götalands planering för räddningsinsatser på Svenska Lantmännen Spannmål	5
Tillsynsmyndigheternas arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Svenska Lantmännen Spannmål	6
Ytterligare information	7

Bakgrund

Svenska Lantmännen Spannmål, Norrköping (nedan kallat enbart Lantmännen) bedriver sådan verksamhet att de omfattas av Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor, den så kallade Sevesolagstiftningen. I denna lagstiftning finns det två kravnivåer, beroende på vilken mängd kemikalier som hanteras. Lantmännen Spannmål i Norrköping omfattas av den lägre kravnivån.

Kontaktuppgifter

Lantmännen ek förening Lantbruk
Sjötullsgatan 37, Norrköping
Tel: ???
Kontaktperson: ???

Svenska Lantmännen Spannmål lokalisering på Sjötullsgatan i Norrköping

Verksamhet och farliga ämnen

Lantmännen hanterar spannmål på Sjötullsgatan som torkas för att uppnå rätt fukthalt. För torkningen används gasol som bränsle. Gasolen hanteras i cistern, delvis under mark, där gasol sedan förångas och leds till förbrännaren.

Lantmännen omfattas av Sevesolagstiftningens lägre kravnivå på grund av att deras hantering av mycket brandfarlig gas, **gasol**, överstiger 10 ton.

Gasol

Gasol är en mycket brandfarlig gas som förvaras under tryck. Gasol antänds lätt och kan brinna i ett explosionsartat förlopp under vissa omständigheter. Om förvaringstank eller andra trycksatta delar utsätts för värme kan det leda till en kärlsprängning, en så kallad BLEVE. Det är dock mycket ovanligt i Sverige.

Risker vid verksamheten på Svenska Lantmännen Spannmål

Lantmännen har analyserat riskerna vid anläggningen och funnit att riskerna för allmänheten är **brand** och **explosion**.

Konsekvenserna av en **brand** bedöms vara att rökgaser sprids i vindriktningen och påverkar människor som befinner sig där. Röken bedöms inte vara mer giftig eller hälsofarlig än vad rök från en brand generellt är, utan den är hälsofarlig och personer, särskilt astmatiker och andra med lungbesvär, ska undvika att inandas den.

Konsekvenserna av en **explosion** på anläggningen bedöms gälla närliggande industrifastigheter och personer som vistas där. En explosion kan uppstå då brännbara gaser eller vätskor blandar sig med syret i luften och sedan antänds. Tryckvågen från en explosion kan få byggnadsdelar att kollapsa och personer som vistas där att skadas av tryckvågen eller bli klämda av rasmassor. Sannolikheten för en explosion som får effekter utanför anläggningen har bedömts som små.

Röken från en brand på Lantmännen är hälsoskadlig. Personer i närområdet bör om möjligt lämna området eller söka skydd inomhus med stängda fönster och avstängd ventilation.

Varning till allmänheten vid olycka på Svenska Lantmännen Foder

Vid en händelse på Lantmännen aktiveras ett lokalt utrymningslarm som hörs på anläggningen. Allmänheten varnas och informeras vid situationer som kan innebära fara för liv. För detta ändamål finns varnings- och informationssystemet "Viktigt meddelande till allmänheten" (VMA). Systemet består dels av sirener för utomhusvarning och dels av meddelande i radio och TV. Systemet är till för att snabbt kunna nå ett stort antal människor i ett eventuellt riskområde.

Sirenerna ljuder i 7 sekunder och är tysta i 14 sekunder. Detta skall pågå minst 2 minuter.

När du hör signalen gör följande;

- **Gå inomhus.**
- **Stäng dörrar, fönster och ventilation.**
- **Lyssna på radio och TV.**

Så snart som möjligt efter att sirenerna har utlösts ska ett varningsmeddelande gå ut i radio och TV. Meddelandet ska upprepas inom fem minuter och sänds alltid i samtliga radio- och TV-kanaler, som omfattas av systemet. Meddelandet ska innehålla följande information:

- vad som hänt
- vad som utgör det akuta hotet mot liv, hälsa och miljö
- anvisningar om vad människor ska göra för att skydda sig
- vad allmänheten kan göra för att eventuellt underlätta räddningsarbetet

Om du hamnar i rök eller gasmoln;

Rök och gas kan ha starkt stickande lukt som kan ge sveda i ögon och näsa samt ge irritation i halsen och hosta.

- **Tänk på vindriktningen! Sök dig bort från olyckan.**
- **Gå från vindriktningen.**
- **Du kan göra ett tillfälligt "flyktfilter" genom att andas genom en fuktad trasa.**

När faran upphört ska signalen "faran över" sändas: en 30 sekunder lång, sammanhängande signal. Sirenerna för utomhusvarning provas första helgfria måndagen i mars, juni, september och december klockan 15.00.

Räddningstjänsten Östra Götaland har möjlighet att utlösa VMA både från skadeplatsen och från Räddningscentralen på station Lambohov, Linköping. Dessutom har vissa verksamheter fått tillstånd att själva utlösa VMA för att snabbt kunna varna allmänheten i omgivningen. Lantmännen har inte denna möjlighet och kommer vid behov samverka med Räddningstjänsten Östra Götaland som utlöser VMA och ansvarar för att information går ut i radio och TV.

Räddningstjänsten Östra Götalands planering för räddningsinsatser på Svenska Lantmännen Spannmål

För att kunna ingripa vid olyckor som hotar människors liv och hälsa, egendom och miljö finns totalt 16 räddningsstationer i Räddningstjänsten Östra Götaland, organiserade inom fem kommuner. Av våra dessa är fyra heltidsbemannade, två i Linköping och två i Norrköping. Det finns alltid minst 60 utryckande brandmän och 16 befäl i jour och beredskap. För ledning, samordning och samverkan finns dessutom befäl och operatör för inre ledning, en insatschef och en räddningschef i beredskap.

För olyckor som kan inträffa på Lantmännen har Räddningstjänsten Östra Götaland insatsstöd med information om anläggningen och annat förberett ledningsstöd. Insatsstödet syftar till att underlätta och stödja räddningspersonalen i syfte att på ett effektivt sätt kunna begränsa följderna av en olycka och att varna och skydda allmänheten.

Vid en **brand i gasol** kommer Räddningstjänsten att begränsa konsekvenserna av branden genom att aktivera nödstopp samt kyla värmeutsatta delar. Eftersom som cisternen delvis är lokaliserad under mark och täckt med grus, är det främst ledningar innehållande gasol som behöver eventuellt behöver kylas.

Vid en **explosion** på Lantmännen kommer Räddningstjänsten att i samverkan med Lantmännens personal säkerställa att inte fler explosioner äger rum. Om byggnadsdelar kollapsat kommer arbetet att inrikta sig på att söka efter personer. Räddningstjänsten kommer att samverka med experter i hållfastighet för att på ett så säkert sätt som möjligt söka igenom rasmassorna. Resurser för att göra tunga lyft och övrig nödvändig utrustning kommer att larmas som specialenheter från Räddningstjänsten eller rekvideras från företag i regionen. För att eftersöka saknade personer har Polismyndigheten hundar speciellt utbildade på att söka efter människor.

Utöver dessa lokala och regionala samverkansparter har Räddningstjänsten Östra Götaland tillgång till ett nationellt kontaktnät av expertis inom en rad områden som förmedlas genom Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB). Genom MSB kan vi också hjälp få med bedömningar och rekvisering av statliga resurser.

Tillsynsmyndigheternas arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Svenska Lantmännen Spannmål

I verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå ställs långtgående krav på det interna säkerhetsarbetet. Detta medför att Räddningstjänsten Östra Götalands kontakter med dessa verksamheter bygger på ett nära samarbete.

Tillsyn

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) är central samordnande myndighet för Seveso-regelverket och tillsynen utförs av Länsstyrelsen. I tillsynen deltar företrädare för kommunens miljö- och hälsoskyddskontor och räddningstjänsten. För information om den senast utförda tillsynen eller planerade tillsyner på Lantmännen, se Länsstyrelsens webbsida www.lansstyrelsen.se/ostergotland eller kontakta dem på 010-223 50 00.

Utöver denna tillsyn utför Räddningstjänsten tillsyn utifrån Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. En särskild paragraf (2 kap. 4§) i denna lag ställer mer långtgående krav på företag som bedömts bedriva verksamhet där en olycka skulle kunna orsaka allvarliga skador på människor eller miljön. Samtliga företag som omfattas av den så kallade Sevesolagen omfattas också av denna paragraf och benämns som farliga verksamheter. Med stöd av denna lag för Räddningstjänsten Östra Götaland dialog med verksamhetsutövaren om vilken beredskap verksamheten bör hålla inför en eventuell olycka.

Övningar

I Sevesolagstiftningen finns krav på att verksamheter på den högre kravnivån och räddningstjänsten ska samöva minst en gång var tredje år. Räddningstjänsten Östra Götaland har dock som mål att det för samtliga verksamheter som omfattas av sevesolagstiftningen, även på lägre kravnivån, ska ske samverkansövningar. För detta finns en upprättad övningsplan som omfattar samtliga Sevesoverksamheter och innehåller tidpunkter för när och hur verksamheten övades senast samt när nästa övning ska ske. Samövning med Lantmännen Spannmål har inte skett under de senaste tre åren, men är planerad att ske under 2016.

Ytterligare information

För mer information om;

- Sevesolagstiftningen, se MSB:s webbsida <https://www.msb.se/seveso>
- Tillsynen över verksamheten eller frågor kring myndighetsutövningen, kontakta Länsstyrelsen på 010-223 50 00 eller Räddningstjänsten Östra Götaland på telefonnummer 010-480 40 00.
- Om verksamheten och anläggningen, se kontaktuppgifter för verksamheten ovan.
- Det finns också mer information gällande Räddningstjänstens förebyggande arbete, resurser och förmåga avseende en räddningsinsats på Lantmännen vid förfrågan på telefonnummer 010-480 40 00.